

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε
101 91 Παπάγου
Τηλέφωνο: 2106508120
Δ/ση ηλεκτρον. ταχυδρ.: tkvel@yme.gov.gr

Παπάγου, 02/03/2022
Αρ. Πρωτ: 62628

Προς
τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοινοποίηση
Ομάδα Βουλευτών, όπως Πίνακας Αποδεκτών
Δια της Βουλής των Ελλήνων

Θέμα: «Τρεις μήνες μετά το δυστύχημα στον Ηλεκτρικό, το πόρισμα αγνοείται, τα ερωτήματα παραμένουν»

Σχετ: **Η Ερώτηση 2898/03.02.2022** Ομάδας Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ

Σε απάντηση της παραπάνω σχετικής Ερώτησης σας ενημερώνουμε για τα εξής:

1. Σύμφωνα με τους όρους της ΤΔ-074/19 Σύμβασης Έργου, η εκτέλεση των εργασιών λείανσης των σιδηροτροχιών του δικτύου της ΣΤΑΣΥ, υλοποιείται από προσωπικό και εξοπλισμό της αναδόχου εταιρείας. Η ανάδοχος εταιρεία κατέθεσε το υπ' αρ. μητρώου 01100020022_01104080006_01213060132 πιστοποιητικό ISO, σύμφωνα με το οποίο, μετά από έλεγχο, αποδείχθηκε ότι πληρούνται οι απαιτήσεις των ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 και ISO 45001:2018, ισχύος μέχρι 16.06.2023. Το πιστοποιητικό του συστήματος ποιότητας ISO 45001:2018, το οποίο περιλαμβάνει το προσωπικού και τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση εργασιών λείανσης :

α) διασφαλίζει ότι η ανάδοχος εταιρεία έχει εντοπίσει κι έχει εκτιμήσει τους κινδύνους που προκύπτουν από την εκτέλεση της συγκεκριμένης εργασίας (λείανση σιδηροτροχιών), καθώς και ότι έχει λάβει τα προβλεπόμενα, κατάλληλα και απαραίτητα μέτρα αποτροπής εμφάνισης των κινδύνων (risk assessment – εκτίμηση κινδύνων).

β) διασφαλίζει ότι η ανάδοχος εταιρεία διαθέτει τα απαραίτητα πιστοποιητικά για τον εξοπλισμό που θα χρησιμοποιήσει για την εκτέλεση της συγκεκριμένης εργασίας, καθώς και ότι οι εργαζόμενοι της έχουν εφοδιασθεί με τα προβλεπόμενα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) και

διαθέτουν την κατάλληλη εκπαίδευση και πιστοποίηση για τη διεκπεραίωσή της (χειρισμός μηχανημάτων, συντήρηση, τεχνογνωσία κ.λπ.).

γ) πιστοποιεί την τήρηση των κανονισμών που αφορούν στην εξασφάλιση των συνθηκών υγείας και ασφάλειας για όσους επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από την εκτέλεση της συγκεκριμένης εργασίας (προσωπικό αναδόχου, προσωπικό ΣΤΑΣΥ ΑΕ, επιβατικό κοινό κ.λπ.).

2. Όλο το προσωπικό της αναδόχου εταιρείας που απασχολήθηκε στις εργασίες, έλαβε την προβλεπόμενη για την εκτέλεση των εργασιών εκπαίδευση για κάθε γραμμή του δικτύου της ΣΤΑΣΥ. Ειδικότερα, οι εργαζόμενοι της αναδόχου εταιρείας παρακολούθησαν εκπαιδευτικό πρόγραμμα θεωρητικής και πρακτικής διδασκαλίας για την πιστοποίησή τους σε εργασίες επί ή πλησίον της τροχιάς στα Αμαξοστάσια της Γραμμής 1, στο πλαίσιο του οποίου τους χορηγήθηκε σχετικό εγχειρίδιο εκπαίδευσης. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, οι εργαζόμενοι παρέλαβαν το ανάλογο Πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια προς τούτο Οργανωτική Μονάδα της ΣΤΑΣΥ.

3. Τα ως άνω διασφαλίζονται από το πιστοποιητικό συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 45001:2018 «Συστήματα διαχείρισης για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία — Απαιτήσεις και οδηγίες εφαρμογής», που διαθέτει ο ανάδοχος για την εκτέλεση των εργασιών λείανσης σιδηροτροχιών και το οποίο κατέθεσε κατά τη διενέργεια του διαγωνισμού. Σημειώνεται ότι η καταλληλότητα του εξοπλισμού εργασίας, των ειδικοτήτων του προσωπικού (χειριστές, συντηρητές κ.λπ.) καθώς και η τήρηση των στοιχείων συντήρησης του εξοπλισμού, αποτελεί αποκλειστική (και συμβατική) υποχρέωση του αναδόχου.

Ο ανάδοχος κατέθεσε το, εγκεκριμένο από ανεξάρτητο διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης, πρότυπο ISO 45001:2018 «Συστήματα διαχείρισης για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία — Απαιτήσεις και οδηγίες εφαρμογής» για την εκτέλεση των εργασιών λείανσης σιδηροτροχιών, σύμφωνα με το οποίο διασφαλίζεται/πιστοποιείται ότι:

α) η ανάδοχος εταιρεία έχει εντοπίσει κι έχει εκτιμήσει τους κινδύνους που προκύπτουν από την εκτέλεση της συγκεκριμένης εργασίας (λείανση σιδηροτροχιών), καθώς και ότι έχει λάβει τα προβλεπόμενα, κατάλληλα και απαραίτητα μέτρα αποτροπής εμφάνισης των κινδύνων (εκτίμηση κινδύνων).

β) η ανάδοχος εταιρεία διαθέτει τα απαραίτητα πιστοποιητικά για τον εξοπλισμό που θα χρησιμοποιήσει για την εκτέλεση της συγκεκριμένης εργασίας, καθώς και ότι οι εργαζόμενοι της έχουν εφοδιασθεί με τα προβλεπόμενα ΜΑΠ και διαθέτουν την κατάλληλη εκπαίδευση και πιστοποίηση για τη διεκπεραίωσή της (χειρισμός μηχανημάτων, συντήρηση, τεχνογνωσία κ.λπ.).

γ) η τήρηση των κανονισμών που αφορούν στην εξασφάλιση των συνθηκών υγείας και ασφάλειας για όσους επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από την εκτέλεση της συγκεκριμένης εργασίας (προσωπικό αναδόχου, προσωπικό ΣΤΑΣΥ ΑΕ, επιβατικό κοινό κ.λπ.).

Το σχέδιο υγείας και ασφάλειας (εκτίμηση κινδύνων) εμπεριέχεται στο πρότυπο ISO 45001:2018. Σημειώνεται ότι η καταλληλότητα του εξοπλισμού εργασίας, των ειδικοτήτων του προσωπικού (χειριστές, συντηρητές κ.λπ.) καθώς και η τήρηση των στοιχείων συντήρησης του εξοπλισμού, αποτελεί αποκλειστική (και συμβατική) υποχρέωση του αναδόχου.

Επομένως, όλες οι κινήσεις του μηχανήματος λείανσης (οι οποίες τελούν υπό την καθοδήγηση προσωπικού της ΣΤΑΣΥ που συνοδεύει το συνεργείο και εξασφαλίζει συνθήκες προστασίας σύμφωνα με τους κανονισμούς και διαδικασίες της ΣΤΑΣΥ π.χ. επικοινωνίες με Κέντρο Ελέγχου Λειτουργίας Γραμμών ΣΤΑΣΥ, χάραξη διαδρομών κ.λπ.) πραγματοποιούνται από τον κατάλληλα εκπαιδευμένο από την ανάδοχο εταιρεία χειριστή.

4. Σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, προβλέπονται τα ακόλουθα:

- α) Το προσωπικό του Αναδόχου και των Υπεργολάβων πέρα από την πλήρη συμμόρφωση του με τους Κανονισμούς και τις Διαδικασίες της ΣΤΑΣΥ, υποχρεούται να συμμορφώνεται αμέσως προς οποιαδήποτε εντολή ασφάλειας, η οποία δίδεται από τα άτομα που έχουν ορισθεί από την ΣΤΑΣΥ για θέματα ασφάλειας, όπως: Άτομα Υπεύθυνα για την Προστασία Ομάδας, για Δεσμευμένη Περιοχή, για την Κίνηση των Συρμών Συντήρησης και για την Περιοχή Εργασιών.
- β) Όλα τα συνεργεία του αναδόχου θα συνοδεύονται υποχρεωτικά από αρμόδιο προσωπικό της Αρμόδιας Υπηρεσίας το οποίο θα εξασφαλίζει ασφαλείς συνθήκες, σύμφωνα με τις διατάξεις και τους κανονισμούς της ΣΤΑΣΥ ΑΕ, για την εκτέλεση των εργασιών από τον Ανάδοχο.

Επομένως, για την εκτέλεση των εργασιών λείανσης, η ΣΤΑΣΥ όριζε προσωπικό για τα θέματα ασφάλειας όπως αυτά ορίζονται στην παραπάνω παράγραφο (α).

5. Η ενημέρωση προσωπικού αναδόχων το οποίο θα εργαστεί στις εγκαταστάσεις της ΣΤΑΣΥ για το κανονιστικό πλαίσιο που το αφορά, γίνεται στο πλαίσιο της εκπαίδευσής του πριν από την έναρξη των εργασιών, κατά την διάρκεια της οποίας χορηγούνται τα αντίστοιχα εκπαιδευτικά εγχειρίδια. Τόσο η εκπαίδευση που δίνεται στο προσωπικό, όσο και τα εκπαιδευτικά εγχειρίδια βασίζονται και αναλύουν διεξοδικά τους Κανονισμούς, τις Διαδικασίες και τις Οδηγίες της ΣΤΑΣΥ που αφορούν στις εργασίες που πρόκειται να αναλάβει. Με αυτόν τον τρόπο, το προσωπικό των αναδόχων λαμβάνει γνώση του κανονιστικού πλαισίου της ΣΤΑΣΥ το οποίο αφορά και σχετίζεται με τις εργασίες που θα εκτελέσει.

Για το σύνολο των εργασιών που αναθέτει η ΣΤΑΣΥ σε αναδόχους (όπως και στη συγκεκριμένη περίπτωση), αφού πραγματοποιηθεί η απαιτούμενη εκπαίδευση του προσωπικού του αναδόχου σε θέματα ασφάλειας για την κίνησή του τόσο στους χώρους των Αμαξοστασιών όσο και επί της γραμμής, μεριμνά για τον προγραμματισμό των εργασιών σύμφωνα με τις εγκεκριμένες διαδικασίες/κανονισμούς (ένταξη σε δελτία εργασιών, έκδοση των απαιτούμενων αδειών, κ.λπ.) και τη διάθεση προσωπικού ανάλογα με το επίπεδο αρμοδιότητας που απαιτείται για την εκτέλεση αυτών.

6. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία ο ετήσιος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας στη ΣΤΑΣΥ ανέρχεται σε περίπου 2.300 ώρες. Για την κάλυψη των ωρών αυτών, η ΣΤΑΣΥ διαθέτει δύο τεχνικούς ασφαλείας, έναν υπάλληλό της και έναν εξωτερικό συνεργάτη (ανάδοχο). Από την ημερομηνία λήξης της σύμβασης του εξωτερικού συνεργάτη (30/09/2021) και μέχρι την ολοκλήρωση του διαγωνισμού για την ανάθεση καθηκόντων σε νέο ανάδοχο, ο τεχνικός ασφαλείας - υπάλληλος της ΣΤΑΣΥ ανέλαβε την παροχή υπηρεσιών Τεχνικού Ασφαλείας για την εταιρεία. Από τα μέσα Δεκεμβρίου 2021, μετά την υπογραφή νέας σύμβασης με ανάδοχο, η ΣΤΑΣΥ απασχολεί και πάλι δύο Τεχνικούς Ασφαλείας ως ανωτέρω.

7. Μετά το δυστύχημα, απομακρύνθηκαν τόσο ο συρμός της ΣΤΑΣΥ, επί του οποίου προσέκρουσε το μηχάνημα λείανσης με χρήση ντηζελαμαξών, όσο και το μηχάνημα λείανσης, με χρήση ανυψωτικού γερανού και νταλικών, προκειμένου να αποκατασταθεί η επιβατική κίνηση των συρμών, μετά και από την σύμφωνη γνώμη των ανακριτικών αρχών. Το μηχάνημα λείανσης μετακινήθηκε στο Αμαξοστάσιο Σεπολίων όπου και βρίσκεται έως σήμερα και βρίσκεται στη διάθεση των αρχών για τη διενέργεια των απαιτούμενων ελέγχων. Σημειώνεται ότι από την ημέρα του δυστυχήματος έως και την 15/1/22 υπήρχε 24ωρη φύλαξη του μηχανήματος λείανσης, προκειμένου να μην υπάρξει οποιαδήποτε αλλοίωση στοιχείων. Σύμφωνα με την έως σήμερα ενημέρωση που έχουμε από την αρμόδια υπηρεσία που διενεργεί την προανάκριση, δεν έχει αναφερθεί κανένα περιστατικό αφαίρεσης εγγράφων από το μηχάνημα.

8. Για τη διερεύνηση των συνθηκών και αιτιών του δυστυχήματος έχουν οριστεί από την αρμόδια ανακριτική αρχή πραγματογνώμονες, οι οποίοι έχουν επισκεφθεί τους χώρους και έχουν πραγματοποιήσει αυτοψίες στον εξοπλισμό που εμπλέκεται με το δυστύχημα. Προκειμένου να μην υπάρξουν δυσκολίες στο έργο της επιτροπής διερεύνησης, η ΣΤΑΣΥ αναμένει την έκδοση του πορίσματος της ανακριτικής αρχής και βρίσκεται σε διαρκή συνεργασία με το Υπουργείο προκειμένου να αποφασιστεί η αναγκαιότητα σύστασης, η σύνθεση των μελών και το πλαίσιο αρμοδιοτήτων της επιτροπής διερεύνησης.

9. Η ΣΤΑΣΥ εφαρμόζοντας συνεχώς όσα προβλέπονται από τις εσωτερικές διαδικασίες, τις Οδηγίες Ασφαλούς Εργασίας που έχουν εκδοθεί για κάθε εργασία και τα μέτρα ασφαλείας που προβλέπονται από τη Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου στα οποία γίνεται ειδική αναφορά για την τήρηση των υποχρεώσεων των εργολάβων, παροτρύνει το προσωπικό της με προφορικές και γραπτές οδηγίες να τηρεί και να ελέγχει όλα τα μέτρα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του, αναφορικά με την ασφαλή εκτέλεση των εργασιών όπως π.χ. η χρήση των ενδεδειγμένων ΜΑΠ, η ύπαρξη εντολής εργασίας κ.λπ. Σημειώνεται ότι σε όλες τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που συνάπτει η εταιρεία, ο κάθε μορφής έλεγχος/συντήρηση/χειρισμός του εξειδικευμένου εξοπλισμού και των μηχανημάτων του αναδόχου, διενεργείται υπό τη μόνη και αποκλειστική ευθύνη του και δη, από προσωπικό που ανήκει στο δικό του ανθρώπινο

δυναμικό και τελεί υπό τη δική του επίβλεψη και καθοδήγηση. Το εν λόγω προσωπικό διαθέτει την

απαιτούμενη εκπαίδευση και πιστοποίηση για την εκτέλεση των παραπάνω εργασιών, στοιχεία που διασφαλίζονται από την έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών (ISO 45001:2018) από ανεξάρτητο φορέα πιστοποίησης.

10. Από την πρώτη στιγμή υπογραμμίσαμε ότι δεν θα επιτρέψουμε να μείνει ούτε μια σκιά στη διαλεύκανση του δυστυχήματος, και γι'αυτόν τον λόγο προχωρήσαμε στη συγκρότηση Επιτροπής Εξωτερικών Εμπειρογνομόνων, προκειμένου να υποβάλουν λεπτομερές πόρισμα στο οποίο θα εξετάζονται οι τεχνικές, οι λειτουργικές, οι επιχειρησιακές διαδικασίες, καθώς και οι αποφάσεις που ακολουθήθηκαν κι εφαρμόσθηκαν από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Άμεσα προβήκαμε σε συγκρότηση 3μελούς Επιτροπής, στην οποία συμμετέχουν άτομα με ιδιαίτερη εμπειρία σε σιδηροδρομικά έργα, και συγκεκριμένα, ένα Αναπληρωτής Καθηγητής της σχολής Μηχανολόγων Μηχανικών του ΕΜΠ στον τομέα των Μηχανολογικών Κατασκευών και του Αυτομάτου Ελέγχου, ένας Μηχανικός Σιδηροδρομικών Κατασκευών, ο οποίος έχει συμμετάσχει ως εμπειρογνώμονας σε αντίστοιχες επιτροπές για σιδηροδρομικά ατυχήματα στο εξωτερικό, κι ένας Πολιτικός Μηχανικός, μέλος του ΤΕΕ, με μεγάλη εμπειρία σε σιδηροδρομικά έργα καθώς μάλιστα και σε έργα λείανσης γραμμών, κάτι που σχετίζεται και με το υπό εξέταση περιστατικό.

Η Επιτροπή προβλέπεται να υποβάλει το τελικό της πόρισμα εντός του επομένου τριμήνου. Κι αυτό γιατί από την εν λόγω Επιτροπή δεν έχει ζητηθεί αποκλειστικά και μόνο η εξέταση των συνθηκών του δυστυχήματος από τεχνικής σκοπιάς, αλλά και η κατάθεση προτάσεων βελτίωσης των διαδικασιών, με στόχο την αύξηση της ασφάλειας και την αποφυγή αντιστοίχων δυσάρεστων περιστατικών στο μέλλον.

11. Αναφορικά, τέλος, με την αρμοδιότητα της ΡΑΣ, σας πληροφορούμε πως σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/798 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11^{ης} Μαΐου 2016, για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων, η οποία έχει ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη με το ν. 4632/2019 (ΦΕΚ Α' 159), προβλέπεται ως πεδίο εφαρμογής των διατάξεων της, το σιδηροδρομικό σύστημα της Ελλάδας, εξαιρώντας με σαφήνεια στο άρθρο 54 παράγραφος 2, τον ελαφρύ σιδηρόδρομο. Ως εκ τούτου η Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων, η οποία με τις διατάξεις του άρθρου 68 του ν. 4632/19 έχει οριστεί ως εθνική αρχή ασφάλειας, δεν έχει αρμοδιότητα σε θέματα αστικού σιδηροδρόμου.

Από την πλευρά μας, και στο πλαίσιο της ευρύτερης κυβερνητικής πολιτικής για την αναδιοργάνωση των Ανεξαρτήτων Αρχών της χώρας, εκπονούμε νομοσχέδιο για την ενοποίηση της Επιτροπής Διερεύνησης Ατυχημάτων και Ασφάλειας Πτήσεων με την Επιτροπή Διερεύνησης Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Συμβάντων, το οποίο πρόκειται να κατατεθεί στο Κοινοβούλιο το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα.

Ο Υπουργός

Κωνσταντίνος Αχ. Καραμανλής

Εσωτερική διανομή:

Ιδιαίτερο Γραφείο Υπουργού Υποδομών & Μεταφορών

Πίνακας Αποδεκτών :

1. Βουλευτής κ. Παππάς Νικόλαος
2. Βουλευτής κ. Αβραμάκης Ελευθέριος
3. Βουλευτής κ. Αλεξιάδης Τρύφωνας
4. Βουλευτής κ. Αναγνωστοπούλου Σία
5. Βουλευτής κ. Βαρδάκης Σωκράτης
6. Βουλευτής κ. Βερναρδάκης Χριστόφορος
7. Βουλευτής κ. Γιαννούλης Χρήστος
8. Βουλευτής κ. Ζαχαριάδης Κώστας
9. Βουλευτής κ. Ηγουμενίδης Νικόλαος
10. Βουλευτής κ. Καλαματιανός Διονύσης
11. Βουλευτής κ. Κάτσης Μάριος
12. Βουλευτής κ. Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)
13. Βουλευτής κ. Λάμπας Σπυρίδων
14. Βουλευτής κ. Μάλαμα Κυριακή
15. Βουλευτής κ. Μάρκου Κωνσταντίνος
16. Βουλευτής κ. Μουζάλας Γιάννης
17. Βουλευτής κ. Μπάρκας Κωνσταντίνος
18. Βουλευτής κ. Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)
19. Βουλευτής κ. Νοτοπούλου Κατερίνα
20. Βουλευτής κ. Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
21. Βουλευτής κ. Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)
22. Βουλευτής κ. Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
23. Βουλευτής κ. Πολάκης Πάυλος
24. Βουλευτής κ. Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
25. Βουλευτής κ. Ραγκούσης Γιάννης
26. Βουλευτής κ. Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)
27. Βουλευτής κ. Σκουρολιάκος Πάνος
28. Βουλευτής κ. Τζάκρη Θεοδώρα
29. Βουλευτής κ. Φάμελλος Σωκράτης
30. Βουλευτής κ. Φωτίου Θεανώ
31. Βουλευτής κ. Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης
32. Βουλευτής κ. Χρηστίδου Ραλλία
33. Βουλευτής κ. Ψυχογιός Γεώργιος